

UJEDINJENE NACIJE

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (Mehanizam) osnovao je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija 22. decembra 2010. da nastavi nadležnosti, prava, obaveze i ključne funkcije Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (MKSJR) i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) koji su okončali rad 2015., odnosno 2017. godine, nakon okončanja njihovih mandata.

PODACI O PREDMETU

Dana 24. marta 2016., Pretresno vijeće MKSJ-a izreklo je presudu u postupku protiv Radovana Karadžića. Na osnovu člana 2(2) Prelaznih odredbi, Mehanizam je nadležan za žalbene postupke u predmetima MKSJ-a u kojima je najava žalbe podnesena 1. jula 2013. ili nakon tog datuma.

MICT-13-55

RADOVAN KARADŽIĆ

Dana 12. maja 1992., optuženi je izabran za predsjednika Predsjedništva Srpske Republike Bosne i Hercegovine (Republika Srpska). Od 17. decembra 1992., bio je jedini predsjednik Republike Srpske i vrhovni komandant oružanih snaga Republike Srpske.

Optužnica

Prvobitna optužnica podnesena 24. jula 1995. Važeća optužnica podnesena 27. februara 2009.

Hapšenje

Uhapšen 21. jula 2008. u Beogradu, Srbija. Prebačen na MSKJ 30. jula 2008.

Presuda Pretresnog vijeća MKSJ-a

Izrečena 24. marta 2016.

Pretresno vijeće je proglasilo Radovana Karadžića krivim za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona i običaja ratovanja. Karadžić je osuđen na 40 godina zatvora.

Žalbeno vijeće Mehanizma

sudija Vagn Prusse Joensen (predsjedavajući)
sudija William Hussein Sekule
sudija José Ricardo de Prada Solaesa
sudija Graciela Susana Gatti Santana
sudija Ivo Nelson de Caires Batista Rosa

Drugostepena presuda Žalbenog vijeća Mehanizma

Izrečena 20. marta 2019.

Žalbeno vijeće je potvrdilo Karadžićeve osude za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja. Žalbeno vijeće je djelimično poništilo Karadžićeve osude u vezi s određenim incidentima navedenim u Dodatku Optužnici. Žalbeno vijeće je prihvatilo žalbu tužilaštva na kaznu i izreklo kaznu zatvora u doživotnom trajanju.

Status predmeta

Okončan.

POSTUPAK PRED MEHANIZMOM

ŽALBENI POSTUPAK

Dana 4. aprila 2016., Radovan Karadžić je saopštio da namjerava da uloži žalbu na prvostepenu presudu MKSJ-a i zatražio produžetak roka za podnošenje najave žalbe.

Dana 22. jula 2016. strane u postupku su podnijele svoje najave žalbe. Žalbeno vijeće je djelimično odobrilo zahtjeve strana za produženje rokova za podnošenje žalbenih podnesaka, koji su iznosili ukupno 217 dana.

Tužilaštvo i Karadžić su svoje žalbene podneske podnijeli 5. decembra 2016., podneske respondentata 15. marta 2017., a replike na podneske respondentata 6. aprila 2017.

Žalbeni pretres u ovom predmetu se održao 23. i 24. aprila 2018. u ogranku Mehanizma u Haagu.

Dana 25. septembra 2018, Karadžić je podnio zahtjev za izuzeće sudije Merona iz predmeta. Dana 27. septembra 2018., sudija Meron se povukao iz predmeta *Karadžić* u interesu pravde i imenovao sudiju Ivu Nelsona de Cairesa Rosu da ga zamijeni.

Dana 20. marta 2019., Žalbeno vijeće je izreklo Drugostepenu presudu. Žalbeno vijeće je djelimično poništilo, uz suprotno mišljenje sudija Joensena i de Prade, Karadžićeve osude u vezi s njegovom umiješanošću u udruženi zločinački poduhvat ("UZP") zvani "Sveobuhvatni UZP", u onoj mjeri u kojoj su one bile zasnovane na određenim incidentima navedenim u Dodatku Optužnici.

Žalbeno vijeće je jednoglasno odbacilo sve druge aspekte Karadžićeve žalbe i potvrdilo njegove preostale osude na osnovu članova 7(1) i 7(3) Statuta MKSJ-a za genocid, progon, istrebljenje, ubistvo, deportaciju i druga nehumana djela (prisilno premještanje) kao zločine protiv čovječnosti, kao i za ubistvo, terorisanje, protivpravne napade na civile i uzimanje talaca kao kršenja zakona ili običaja ratovanja, u vezi s njegovim učestvovanjem u četiri UZP-a: (i) "Sveobuhvatnom UZP-u" sa zajedničkim planom da se trajno uklone bosanski Muslimani i bosanski Hrvati s teritorija na koje su polagali pravo bosanski Srbi, putem činjenja zločina u opštinama širom BiH; (ii) "UZP-u Sarajevo" čiji je cilj bilo širenje terora među civilnim stanovništvom Sarajeva kroz kampanju snajperskog djelovanja i granatiranja; (iii) "UZP-u Taoci" sa zajedničkom svrhom uzimanja osoblja UN-a za taoce kako bi se NATO primorao da odustane od vazdušnih napada na ciljeve bosanskih Srba; i (iv) "UZP-u Srebrenica" za eliminisanje bosanskih Muslimana iz Srebrenice u Julu 1995.

Žalbeno vijeće je odobrilo žalbu tužilaštva na kaznu i konstatovalo, uz suprotno mišljenje sudija de Prade i Rose, da je Pretresno vijeće napravilo očitu grešku i zloupotrijebilo svoje diskreciono ovlaštenje izrekavši kaznu zatvora u trajanju od samo 40 godina. Žalbeno vijeće je, uz suprotno mišljenje sudija de Prade i Rose, poništilo kaznu zatvora u trajanju od 40 godina i izreklo kaznu doživotnog zatvora.

ISTORIJAT POSTUPKA

OPTUŽNICA

Radovan Karadžić se pred MKSJ-om teretio po dvije tačke za genocid, po pet tačaka za zločine protiv čovječnosti i po četiri tačke za kršenja zakona i običaja ratovanja koje su počinile srpske snage tokom oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini (dalje u tekstu: BiH) od 1992. do 1995. U optužnici se navodi da Karadžić snosi individualnu krivičnu odgovornost za te zločine, između ostalog, putem svog učešća u nekoliko UZP-ova.

Dvije tačke za genocid (tačke 1 i 2)

Pet tačaka za zločine protiv čovječnosti

- Progoni (tačka 3)
- Istrebljivanje (tačka 4)
- Ubistvo (tačka 5)
- Deportacija (tačka 7)
- Nehumana djela (prisilno premještanje) (tačka 8)

Četiri tačke za kršenja zakona ili običaja ratovanja

- Ubistvo (tačka 6)
- Terorisanje (tačka 9)
- Protivpravni napadi na civile (tačka 10)
- Uzimanje talaca (tačka 11)

PRESUDA PRETRESNOG VIJEĆA MKSJ-a

Dana 24. marta 2016., Pretresno vijeće III MKSJ-a proglasilo je Radovana Karadžića krivim za genocid na području Srebrenice 1995. godine i za progon, istrebljivanje, ubistvo, deportaciju, nehumana djela (prisilno premještanje), terorisanje, protivpravne napade na civile i uzimanje talaca. Oslobođen je krivice po optužbi za genocid u drugim opštinama u BiH tokom 1992. godine.

Vijeće je zaključilo da je Karadžić počinio te zločine putem učesća u četiri UZP-a: (i) sveobuhvatnom UZP-u (ii) "UZP-u Sarajevo"; (iii) "UZP-u Taoci"; te (iv) "UZP-u Srebrenica". Pretresno vijeće je takođe proglasilo Karadžića odgovornim kao nadređenog u vezi s određenim zločinima koje su počinili njegovi podređeni u Srebrenici 1995. godine.

Početak suđenja na MKSJ-u	26. oktobar 2009.			
Izvođenje dokaza tužilaštva	Počelo	13. aprila 2010.	Završilo	25. maja 2012.
Izvođenje dokaza odbrane*	Počelo	16. oktobra 2012.	Završilo	1. maja 2014.
Iznošenje završnih riječi	Počelo	29. septembra 2014.	Završilo	7. oktobra 2014.
Presuda Pretresnog vijeća MKSJ-a	24. mart 2016.		Presuda	40 godina zatvora

* Optuženi je izabrao da sam sebe zastupa na suđenju.

STATISTIČKI PODACI SUĐENJA

Broj sudskih dana	499						
Ukupan broj dokaznih predmeta	11.481	Tužilaštvo	6.671	Odbrana	4.807	Vijeće	3
Ukupan broj svjedoka	586	Tužilaštvo	337	Odbrana	248	Vijeće	1

Za više informacija, posjetite web stranicu Mehanizma www.irmct.org.

Za medijske upite, pošaljite email na mict-press@un.org.